## مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

# فرم طرح دوره

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| نام درس : پرستاری بزرگسالان/سالمندان ۱ (آب و الکترولیت)<br>تعداد واحد: ۱واحد تئوری | رشته تحصیلی:<br>پرستاری | مقطع تحصیلی دانشجویان:<br>کارشناسی پیوسته | محل برگزاری:<br>ساختمان کلاس ها | مدرس:<br>خانم حسین آبادی | نیمسال اول تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ |

**هدف کلی درس:** آشنایی دانشجو با مفاهیم مایعات ، الکترولیت ها و تعادل و اختلال آنها و مراقبت و درمان هر یک از این اختلالات با تاکید بر کاربرد فرایند پرستاری در ارائه مراقبت

| شماره جلسه | تاریخ جلسه | اهداف میانی (رئوس مطالب) | اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی) | طبقه هر حیطه | روش یاددهی* یادگیری | مواد و وسایل آموزشی | زمان جلسه | تکالیف دانشجو | نحوه** ارزشیابی |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۱ | ۹۸/۷/۱ | ✓ آشنایی با مفاهیم پایه فیزیولوژی آب و الکترولیتها و اختلالات حجم مایع (۱) | دانشجو باید قادر باشد:<br>الف) حیطه شناختی:<br>۱- مفاهیم کلیدی مربوط به آب و الکترولیت ها( اسمز، انتشار، فیلتراسیون، انتقال فعال) را شرح و بین آنها تفاوت قائل شود<br>۲- مقادیر آب و التروليت های بدن در داخل سلول، خارج سلول و فضاهای دیگر بدن را با همدیگر مقایسه کند و تفاوت آنها را لیست نماید<br>۳- نقش کلیه، ریه و غدد درون ریز را در تنظیم حجم و ترکیب مایعات بدن شرح دهد. | شناختی عاطفی | سخنرانی ،مباحثه ای- گروهی کوچک | وایت برد، ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point ، نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع | ۲ساعت | شرکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس آمادگی برای کوئیز در جلسه بعد. | آغازین (ورودی) |

* روش یاددهی – یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای – گروهی کوچک، نمایشی – حل مسئله – پرسش و پاسخ – گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ۴- اثرات افزایش سن را بر تنظیم مایعات و الکترولیتها تعیین نماید.<br>ب) حیطه عاطفی:<br>۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد<br>۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد<br>**۳.** به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد | | | | | |
| ۲ | ۹۸/۷/۸ | ✓ **آشنایی با مفاهیم پایه فیزیولوژی آب و الکترولیتها و اختلالات حجم مایع (۲)** | دانشجو باید قادر باشد:<br>الف) حیطه شناختی:<br>۱. اختلالات حجم مایعات را بیان کند<br>۲. مراقبت موثر از بیماران دچار عدم تعادل مایع( کاهش و افزایش حجم مایعات) را برنامه ریزی نماید.<br>۳. - حداقل ۵ مورد از تظاهرات بالینی، یافته های تشخیصی و درمانی را در اختلال حجم مایع بیان کند.<br>ب) حیطه عاطفی:<br>۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد<br>۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد<br>**۳.** به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد | شناختی عاطفی | سخنرانی ،مباحثه ای- گروهی کوچک | وایت برد، ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point ، نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع | ۲ساعت | شرکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس ارائه کنفرانس دانشجو کوئیز در انتهای جلسه | **تکوینی یا تشخیصی** |

## مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۳ | ۹۸/۷/۱۵ | ✓ **آشنایی با اختلالات الکترولیتی مربوط به یون های سدیم و پتاسیم** | دانشجو باید قادر باشد:<br>الف) حیطه شناختی:<br>۱. مراقبت پرستاری موثر از بیماران دچار اختلالات سدیم و پتاسیم را برنامه ریزی نماید.<br>۲. –علل و تظاهرات بالینی مربوط به اختلالات سدیم و پتاسیم را شرح دهد.<br>۳. –داروهای موثر در هر اختلال را بشناسد و نام آنها را بیان کند.<br>ب) حیطه عاطفی:<br>۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد<br>۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد<br>۳. به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد<br>۴. با علاقه مطالب اضافی را از منابع دیگر تهیه کند | شناختی<br>عاطفی | سخنرانی ،مباحثه ای- گروهی کوچک | وایت برد، ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point ، نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع | ۲ساعت | شرکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس ارائه کنفرانس دانشجو کوئیز در جلسه بعد | **تکوینی یا تشخیصی** |
| ۴ | ۹۸/۷/۲۲ | ✓ **آشنایی با اختلالات الکترولیتی مربوط به یون های کلسیم، فسفر، منیزیم و کلر** | دانشجو باید قادر باشد:<br>الف) حیطه شناختی:<br>۱. مراقبت پرستاری موثر از بیماران دچار اختلالات کلسیم، فسفر، منیزیم و کلر را برنامه ریزی نماید.<br>۲. –علل و تظاهرات بالینی مربوط به اختلالات کلسیم، فسفر، منیزیم و کلر را شرح دهد. | شناختی<br>عاطفی | سخنرانی ،مباحثه ای- گروهی کوچک | وایت برد، ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point ، نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع | ۲ساعت | شرکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس ارائه کنفرانس دانشجو | **تکوینی یا تشخیصی** |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ۳. -داروهای موثر در هر اختلال را بشناسد و نام آنها را بیان کند.<br>ب) حیطه عاطفی:<br>۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد<br>۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد<br>۳. به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد<br>۴. با علاقه مطالب اضافی را از منابع دیگر تهیه کند | | | | | |
| ۵ | ۹۸/۷/۲۹ | ✓ آشنایی با اختلالات اسید و باز (اسیدوز و آلکالوز) | دانشجو باید قادر باشد:<br>الف) حیطه شناختی:<br>۱. با مفهوم PH و غلظت یون هیدروژن آشنا شود.<br>۲. مهم ترین مکانیسم های کنترل اسیدو باز در بدن را توضیح دهد.<br>۳. اسیدوز و آلکالوز متابولیک را از نظر علل، تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان مقایسه نماید.<br>۴. -اسیدوز و آلکالوز تنفسی را از نظر علل، تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان مقایسه نماید.<br>ب) حیطه عاطفی:<br>۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد | شناختی<br>عاطفی | سخنرانی ،مباحثه ای- گروهی کوچک | وایت برد، ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point ، نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع | ۲ساعت | شرکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس ارائه کنفرانس دانشجو | تکوینی یا تشخیصی |

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد<br>۳. به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد<br>۴. با علاقه مطالب اضافی را از منابع دیگر تهیه کند | | | | | | |
| ۶ | ۹۸/۸/۶ | ✓ **آشنایی با مفاهیم گازهای خون شریانی و تعادل اسید باز** | دانشجو باید قادر باشد:<br>الف) حیطه شناختی:<br>۱. نقش ریه ها، کلیه ها و بافرهای شیمیایی را در حفظ تعادل اسید باز توضیح دهد.<br>۲. سنجش های مربوط به گازهای شریانی را تفسیر نماید.<br>۳. نحوه گرفتن نمونه خون شریانی را به درستی شرح دهد.<br>ب) حیطه عاطفی:<br>۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد<br>۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد<br>۳. به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد<br>۴. با علاقه مطالب اضافی را از منابع دیگر تهیه کند | شناختی عاطفی | سخنرانی ،مباحثه ای- گروهی کوچک | وایت برد، ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع | ۲ساعت | شرکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس ارائه کنفرانس دانشجو ، کوئیز در جلسه بعد | **تکوینی یا تشخیصی** |
| ۷ | ۹۸/۸/۱۳ | ✓ **آشنایی با مفهوم مایع** | دانشجو باید قادر باشد: | شناختی | سخنرانی | وایت برد، | ۲ساعت | شرکت در | **تکوینی یا تشخیصی** |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | **درمانی (۱)** | **الف) حیطه شناختی:**<br>**۱. اهداف مایع درمانی را بیان کند.**<br>**۲. انواع محلولهای وریدی براساس اسمولاریته را توضیح دهد.**<br>**۳. انواع محلولهای ایزوتونیک،هیپوتونیک و هیپرتونیک را تشخیص دهد.**<br>**ب) حیطه عاطفی:**<br>**۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد**<br>**۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد**<br>**۳. به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد**<br>**۴. با علاقه مطالب اضافی را از منابع دیگر تهیه کند** | **عاطفی** | **،مباحثه ای- گروهی کوچک** | **ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع** | | **بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس ارائه کنفرانس دانشجو** | |
| **۸** | **۹۸/۸/۳۰** | **✓ آشنایی با مفهوم مایع درمانی (۲)** | **دانشجو باید قادر باشد:**<br>**الف) حیطه شناختی:**<br>**۱. مراقبت پرستاری در بیماران تحت درمان وریدی را تنظیم نماید.**<br>**۲. موازین بکارگرفته شده به منظور پیشگیری از عوارض درمان وریدی را شرح دهد.**<br>**۳. نحوه تنظیم قطرات سرم را توضیح دهد.**<br>**ب) حیطه عاطفی:**<br>**۱. در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشد و با دقت گوش دهد** | **شناختی، عاطفی** | **سخنرانی ،مباحثه ای- گروهی کوچک** | **وایت برد، ماژیک، ویدئو پروژکتور، نرم افزار power point نمایش فیلم آموزشی کتب مرجع** | **۲ساعت** | **شرکت در بحث های گروهی ، پرسش و پاسخ در انتهای کلاس ارائه پروژه خواسته شده** | **تکوینی یا تشخیصی** |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ۲. در مباحث مطرح شده با انگیزه مشارکت داشته باشد<br>۳. به سوالاتی که در مورد موضوع مورد بحث پرسیده می شود بااشتیاق پاسخ دهد<br>۴. با علاقه مطالب اضافی را از منابع دیگر تهیه کند | | | | | |
| ۹ | ۹۸/۸/۲۰ | ✓ جمع بندی کلی مطالب و امتحان پایان ترم | دانشجو بتواند<br>✓ مسائل مختلف ارائه شده در طول ترم را حل نماید.<br>✓ هدف از ارائه این واحد درسی را به خوبی درک کرده باشد.<br>✓ با انگیزه و اشتیاق در امتحان پایان ترم شرکت کند. | شناختی- عاطفی | حل مسئله | --- | ۲ ساعت | حل مسائل داده شده | آزمون پایانی |

**نحوه ارزشیابی:**

ارزشیابی به صورت کتبی که ۲۰٪ کل نمره با استفاده از کوئیز و ۸۰٪ باقی‌مانده در امتحان پایان ترم محاسبه می‌گردد.

**نحوه محاسبه نمره کل:**

آزمون پایان ترم ۸۰٪ کل نمره کوئیز و تکالیف درسی ۲۰٪ کل نمره

## منابع:

**۱- Smeltzer, S. C. Bare, B. G. Hinkel, J. L. and Cheever, K. h; 2018. Brunner and Suddarth's of medical surgical nursing, 11th ed. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins.**

**۲- Black, J. M. and Hokanson hawks, J; 2009. Medical surgical nursing: clinical management for positive outcome, St. Louis: Elsevier Sunders.**

**۳– اسملتزر، اس؛ بیر، جی؛ و چورِ، کی. اچ.(۱۳۹۷) پرستاری داخلی– جراحی برونر و سودارث (آب و الکترولیت). (ترجمه: سهیلا مشعوف). تهران: سالمی، جامعه نگر ( تاریخ سومین انتشار اثر ۲۰۱۸)**